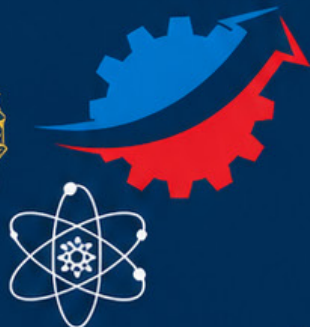

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026-YIL
SENTYABR / 9-SON, I-QISM

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google
Scholar

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

OpenAIRE

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ФИЛИАЛ В Г. ТАШКЕНТЕ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, sentyabr.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

ASOSIY VOSITALARNING DASTLABKI QIYMATINI SHAKLLANTIRISHNING XALQARO STANDARTLAR ASOSIDAGI METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	9
Nematova Dilnoza Azamatovna	
TIJORAT BANKLARIDA MIJOZGA YO'NALTIRILGAN BIZNES-JARAYONLARINI TRANSFORMATSIYA QILISHNING HOZIRGI HOLATI.....	15
Erdonayev Aliqul Xalimovich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ГОСТИНИЧНЫМИ ПРЕДПРИЯТИЯМИ НА ОСНОВЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ МЕХАНИЗМОВ В УЗБЕКИСТАНЕ	23
Нигматова Сугдиена Жалолиддин кизи	
SANOAT KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA ZAMONAVIY MARKETING MEKANIZMLARIDAN FOYDALANISH.....	29
Bazarova Mamlakat Supiyevna	
XORIJIY ILMIY STAJIROVKALARNI TASHKIL ETISH JARAYONLARINI RAQAMLASHTIRISHNING TIZIMLI TAHLILI VA KONSEPTUAL MODELI	33
Tojiyev S.A., Mashg'ulotov J.A., Usmonov U.M.	
HUDUDLAR IQTISODIYOTIDAGI NOMUTANOSIBLIK LARNI BARTARAF ETISHNING INSTITUTSIONAL VA IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	44
Toshov Mirzabek Hakimovich	
O'ZBEKISTONDA YENGIL SANOAT KORXONALARINING EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISH	50
O'rinova Umida Qodirjonovna	
QISHLOQ XO'JALIGIDA ULTRABINAFSHA C NURLANISH TEXNOLOGIYALARINING QO'LLANILISHI: ZAMONAVIY HOLATI, SAMARADORLIGI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	54
Ibroximov Sanjarbek, Nematov Nurillo, Xakimov Dilmurod	
TEXNOGEN CHIQINDILAR ASOSIDA MNA-1 VA MNA-2 FAOL KIMYOVIY QO'SHIMCHALARINI SINTEZ QILISH VA SEMENT XAMIRINING REOLOGIK KO'RSATKICHLARINI BOSHQARISH.....	64
Muhamedov Nodir Abdug'aniyevich	
IKKI TOMONLAMA TA'MINLANADIGAN ASINXRON GENERATOR ASOSIDAGI SHAMOL ENERGETIKA TIZIMINI MATEMATIK MODELLASHTIRISH VA VEKTORLI BOSHQARISHNI TADQIQ ETISH.....	69
To'ychiyev Furqat, Rashidov Nuralibek, Abduxalilov Abdumannop	
СЕЙСМОСТОЙКОСТЬ МАЛОЭТАЖНОГО ЗДАНИЯ С ПУЛТРУЗИОННЫМ СТЕКЛОПЛАСТИКОВЫМ КАРКАСОМ И ДЕФОРМАЦИОННО-РАЗВЯЗНЫМИ 3D-ПЕЧАТНЫМИ СТЕНАМИ.....	80
Акбаров Дильшод, Акрамов Хуснитдин	
LEGIRLANGAN SILIKAT SHISHADA ZEEBEK EFFEKTIGA MNO_2 TA'SIRI	90
Soliyev Muxammadyor, Tursunova Rushana	
TIJORAT BANKLARI KREDITLASH AMALIYOTI SAMARADORLIGINI PROGNOZLASH.....	99
Eshboyev Shahobiddin Anorqul o'g'li	
O'ZBEKISTONDA ELEKTRON TIJORAT SUBYEKTLARINI SOLIQQA TORTISH TIZIMINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	107
Homidov Baxtiyor Rahimberdievich	
UNIVERSITET INSON KAPITALINI SHAKLLANTIRISH EKOTIZIMI SIFATIDA: DUNYO VA O'ZBEKISTONDA TA'LIM SIYOSATINING EVOLYUTSIYASI	114
Sabirov Alisher, Oqmullayev Ravshanjon	
PUTUR YETKAZMASDAN TEKSHIRISH LABORATORIYALARINI AKKREDITATSIYALASHDA STANDARTLASHTIRISH TALABLARINING AHAMIYATI.....	122
Axmedov G'ayratjon Maxmudjonovich	

QURILISH SANOATI KORXONALARIDA KORPORATIV BOSHQARUV SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING ZAMONAVIY USULLARI VA KO'RSATKICHLAR TIZIMI	129
G'iyosov Ilxom Karimovich	
KORXONALARDA INNOVATSIYALARNI BOSHQARISH: G'OYALARNI TIJORIYLASHTIRISHNING SAMARALI MEXANIZMLARI	137
Baymuradov Shoxrux, Dilmurodov Komiljon	
DAVLAT BUDJETI BARQARORLIGI VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR KLASSIFIKATSIYASI	142
Gadoyeva Nilufar Erkinovna	
KORXONALARDA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDA INNOVATION MARKETING TEKNOLOGIYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH	148
Ikramova Nasiba Axmadovna	
TO'G'RIDAN-TO'G'RI XORIJIY INVESTITSİYALARNING MAMLUKAT IQTISODIY O'SISHIGA TA'SIRI.....	153
Mizamova Umida Jamoliddin qizi	
ERKIN IQTISODIY ZONALARNING ASOSIY RIVOJLANISH KO'RSATKICHLARINI PROGNOZLASH VA PROGNOZ NATIJALARINI BAHOLASH (BUXORO VILOYATI MISOLIDA)	158
Ibragimov Aziz Turayevich	
TAQSIMLANGAN IOT TIZIMLARIDA KECHEKISHGA SEZGIR VAZIFALARNI CHEKKA HISOBLASH (MEC) TUGUNLARIGA OPTIMAL YO'NALTIRISH USULLARI	164
Xolmatov Numonjon Meliboyevich	
ОРГАНИЗАЦИОННО-МЕТОДИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ ФОРМИРОВАНИЯ КАЧЕСТВЕННОЙ ФИНАНСОВОЙ ИНФОРМАЦИИ ПРЕДПРИЯТИЙ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ СИСТЕМЫ НСФО	171
Джамбакиева Гулнора Сайфутдиновна	
RESEARCHING METHODS FOR THE AUTOMATIC DETECTION OF OFFENSIVE LANGUAGE BASED ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE.....	181
Fayzullaev Nurbek, Kuchkarov Muslimjon	
MINTAQAVIY TRANSPORT TIZIMINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI VA UNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	186
Ikromov Elyor Ibodulloyevich	
TUMANLAR SANOAT SALOHİYATINI INTEGRAL BAHOLASH ASOSIDA KICHIK SANOAT ZONALARINI JOYLASHTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MODELI (BUXORO VILOYATI MISOLIDA).....	193
Yusupova Nigina Djurayevna	
TURIZM SOHASI BARQAROR RIVOJLANISHINI DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISHNING TASHKILIY-IQTISODIY VA INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	199
O'sarov Abdulla Davronqulovich	
TASHQI SAVDO JARAYONLARINI BOSHQARISHDA "INTEGRATSIYALASHGAN TARIF" INTERAKTIV XIZMATIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	207
Muzaffarov Azimjon Ashraf o'g'li	
"NAVOIY KMK" AJDA INNOVATION FAOLIYATNI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMINING TASHKILIY- IQTISODIY KOMPONENTLARI.....	212
Kurbanova Mehriniso, Masharipov Ma'sud	
HUDUDIIY ENERGETIKA TA'MINOTI TIZIMIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING NEYRO- RAVSHAN EKONOMETRIK MODELARI: QASHQADARYO VILOYATI ELEKTR ENERGETIKA TIZIMIDAN DALILLAR	219
Jo'rayev Farrux Do'stmirzayevich	
BARQAROR IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASHDA MOLIVAVIY AXBOROT VA BUXGALTERIYA HISOB MEXANIZMLARI	224
Abdullayeva Sevaraxon Xasanovna	
AUTORSING XIZMATLARI RIVOJLANISHINING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	232
Mirxonov Mirfoziljon Olimjon o'g'li	

MAKROIQTISODIY KO'RSATKICHLAR TUSHUNCHASI VA ULARNING TASNIFI	237
Erdonova Maxfuza Mardonovna	
KO'P QAVATLI BINOLARDA LIFT SHAXTASI KONSTRUKSIYASINING SEYSMIK VA DINAMIK YUKLARGA BIRGALIKDAGI TA'SIRINI TAHLIL QILISH	242
Boymirzayev Azizbek Asqarali o'g'li	
ULTRATOVUSH DIAGNOSTIKA ROBOTI UCHUN AVTOMATIK GEL SIQISH TIZIMINI KONSTRUKTIV-TEKNOLOGIK LOYIHALASH VA VIRTUAL TAJRIBA ASOSIDA SAMARADORLIKNI BAHOLASH	249
Nodirbek Ruziyev, Zafar Botirovich Jurayev	
SANOAT AVTOMATLASHTIRISH TIZIMLARINING ZAMONAVIY RIVOJLANISH YO'NALISHLARI VA ULARNING TAHLILI	255
Sayilxonov Xudoyor Narzullo o'g'li	
SUV RESURSLARI CHEKLANGAN SHAROITDA HUDUDIY IXTISOSLASHUVNI TAKOMILLASHTIRISHNING USLUBIY ASOSLARI (BUXORO VILOYATI MISOLIDA).....	263
Sodiqova Nigora Turayevna	
CREDIT PORTFOLIO IN COMMERCIAL BANKS AS A FACTOR IN IMPROVING ASSET QUALITY AND STABILITY	270
Baymuratova Zina Aqilbekovna	
ВЛИЯНИЕ ОПТИМИЗАЦИИ НАЛОГОВОГО БРЕМЕНИ НА ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКУЮ АКТИВНОСТЬ.....	274
Хакимов Улугбек Абдуллаевич	
KATTA TIL MODELLARI YORDAMIDA DASTURIY TEST SSENARIYLARINI GENERATSIYALASHDA GALLYUTSINATSIYALAR MUAMMOSI VA ULARNI KAMAYTIRISH YONDASHUVLARI.....	280
Matkarimov Bobirjon Erkinboyevich	
INVESTISIYALARNI JALB ETISHDA INVESTISIYA SIYOSATI VA INVESTISIYA MUHITI	286
Sodiqov Maqsudjon Abdolimovich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI EKSPORT SALOHIYATINI BAHOLASHNING NAZARIY-USLUBIY YONDASHUVLARI VA KO'RSATKICHLAR TIZIMI.....	292
Djurayeva Munira Sadilloevna	
QARSHI SHAHRIDA KO'P QAVATLI TURAR-JOY BINOLARINI ISITISHDA IOT TIZIMINI QO'LLASH	298
Raupova O.I.	
ФИНАНСОВЫЕ ОГРАНИЧЕНИЯ АГРОБИЗНЕСА, РЕФОРМА ИНСТИТУТА НЕПЛАТЁЖЕСПОСОБНОСТИ И ГЕОГРАФИЯ СЕЛЬСКОЙ БЕДНОСТИ: УЗБЕКИСТАН, 2015–2025 ГОДЫ.....	303
Адилов Шерзот Шамильевич	
FERMER XO'JALIKLARINING INTENSIV RIVOJLANISHIDA INVESTITSION QARORLARNI QABUL QILISHNING KO'P MEZONLI VA RISKKA MOS MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	312
Rashidov Baxadir Yusupovich	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA AHOLIGA KO'RSATILADIGAN XIZMATLARNING ZAMONAVIY HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	317
Rajabov Saidrasul Xalil o'g'li	
BUYUK BRITANIYA STARTAP EKOTIZIMINI BOSHQARISH MODEL VA O'ZBEKISTON UCHUN SABOQLAR	323
Sodiqov Elmurod Shomurod o'g'li	
ДИНАМИЧЕСКАЯ МОДЕЛЬ КАРБОНИЗАЦИИ АММОНИЗИРОВАННОГО РАССОЛА ДЛЯ ЗАДАЧ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ И УПРАВЛЕНИЯ	329
Исхакова Фатима Фахритдиновна	
A STUDY ON THE COMPLEMENTARY COOPERATION MODEL AND IMPLEMENTATION GUARANTEES OF E-COMMERCE BETWEEN BEIJING AND TASHKENT UNDER THE THEORY OF COMPARATIVE ADVANTAGE	335
Wang Jiahao	

LANDSAT MA'LUMOTLARI ASOSIDA AYDAR-ARNASOY KO'LLAR TIZIMI SUV MAYDONINING 1990-2025-YILLARDAGI FAZOVIIY-VAQT O'ZGARISHLARINI BAHOLASH.....	343
Aminov Xamza, Madrimov Rajabboy, Xamdullayeva Aziza	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK KORXONALARIDA INVESTITSION FAOLIYATNI JADALLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	350
Aminov Sarvar Davlatbayevich	

DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK KORXONALARIDA INVESTITSION FAOLIYATNI JADALLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI

Aminov Sarvar Davlatbayevich

“MEDICINA PHARM” MChJ moliyaviy menejeri, mustaqil tadqiqotchi.

aminovsarvar@gmail.com

ORCID ID: 0009-0007-8599-0304

Abstract. This article examines the development of public-private partnership (PPP) mechanisms in Uzbekistan, their role in increasing investment activity, and ways to improve the investment performance of PPP enterprises. The study analyzes PPP-related priorities outlined in the Action Strategy for 2017–2021 and the Development Strategy for 2022–2026. Particular attention is paid to PPP projects in energy, transport, education, healthcare, and other sectors, as well as challenges related to investment risks, financial sustainability, and project monitoring. The article proposes measures to encourage reinvestment, improve tax and customs incentives, strengthen investment risk management, develop digital monitoring, and increase information transparency. The strategic and investment significance of PPP for the Uzbek economy is assessed based on indicators for the first quarter of 2026.

Keywords: public-private partnership, PPP, investment activity, investment resources, investment potential, public and private sectors, investment risks, reinvestment, infrastructure, PPP projects, digital monitoring, investment policy, economic efficiency, financial sustainability, private investment.

Annotatsiya. Mazkur maqolada O'zbekistonda davlat-xususiy sheriklik (DXSh) mexanizmlarining rivojlanishi, ularning investitsion faollikni oshirishdagi o'rni hamda DXSh korxonalarining investitsion faoliyatini takomillashtirish masalalari yoritilgan. Unda 2017–2021-yillarga mo'ljallangan Harakatlar strategiyasi va 2022–2026-yillarga mo'ljallangan Taraqqiyot strategiyasida DXShga oid ustuvor vazifalar tahlil qilingan. Shuningdek, energetika, transport, ta'lim, tibbiyot va boshqa sohalardagi DXSh loyihalarining ahamiyati hamda ularni amalga oshirishda yuzaga kelayotgan investitsion risklar, moliyaviy barqarorlik va monitoring bilan bog'liq muammolar ko'rib chiqilgan. Maqolada DXSh korxonalarini reinvestitsiyaga rag'batlantirish, soliq va bojxona imtiyozlarini takomillashtirish, investitsion risklarni boshqarish, raqamli monitoringni rivojlantirish va axborot shaffofligini oshirish bo'yicha takliflar ishlab chiqilgan. 2026-yil I choragidagi ko'rsatkichlar asosida DXShning O'zbekiston iqtisodiyotidagi investitsion va strategik ahamiyati baholangan.

Kalit so'zlar: davlat-xususiy sheriklik, DXSh, investitsion faoliyat, investitsiya resurslari, investitsion salohiyat, davlat va xususiy sektor, investitsion risklar, reinvestitsiya, infratuzilma, davlat-xususiy sheriklik loyihalari, raqamli monitoring, investitsiya siyosati, iqtisodiy samaradorlik, moliyaviy barqarorlik, xususiy investitsiyalar.

Аннотация. В данной статье рассматриваются развитие механизмов государственно-частного партнёрства (ГЧП) в Узбекистане, их роль в повышении инвестиционной активности, а также вопросы совершенствования инвестиционной деятельности предприятий ГЧП. Проанализированы приоритетные задачи в сфере ГЧП, определённые в Стратегии действий на 2017–2021 годы и Стратегии развития на 2022–2026 годы. Кроме того, рассмотрены значение проектов ГЧП в сферах энергетики, транспорта, образования, здравоохранения и других отраслях, а также проблемы, связанные с инвестиционными рисками, финансовой устойчивостью и мониторингом, возникающие в процессе их реализации. В статье разработаны предложения по стимулированию предприятий ГЧП к реинвестированию, совершенствованию налоговых и таможенных льгот, управлению инвестиционными рисками, развитию цифрового мониторинга и повышению информационной прозрачности. На основе показателей I квартала 2026 года дана оценка инвестиционной и стратегической значимости ГЧП для экономики Узбекистана.

Ключевые слова: государственно-частное партнёрство, ГЧП, инвестиционная деятельность, инвестиционные ресурсы, инвестиционный потенциал, государственный и частный сектор, инвестиционные риски, реинвестирование, инфраструктура, проекты государственно-частного партнёрства, цифровой мониторинг, инвестиционная политика, экономическая эффективность, финансовая устойчивость, частные инвестиции.

KIRISH

Yangi O'zbekiston Uchinchi Renessans sari dadil qadam tashlar ekan, bu jarayon, avvalo, davlat boshqaruvi tizimi va uning mexanizmlarini takomillashtirish, shuningdek, ilm-fanning jadal va innovatsion rivojlanishi uchun zarur shart-sharoitlarni yaratishni taqozo etadi. Bunda asosiy maqsad mamlakatda istiqomat qilayotgan aholining turmush darajasi va farovonligini qo'shni davlatlardagi aholi bilan taqqoslaganda sezilarli darajada yuksaltirish, shu bilan birga, mintaq va umuman dunyo mamlakatlarining zamon talablariga mos ravishda rivojlanishi uchun zarur imkoniyatlarni shakllantirishdan iboratdir.

Mamlakatda so'nggi 8–9 yil mobaynida iqtisodiyotning barcha tarmoqlari va sohalarida tub hamda misli ko'rilmagan islohotlar amalga oshirilmoqda. Mazkur jarayonlarning huquqiy va strategik asosi sifatida besh yillik davrni qamrab olgan "2017–2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi" muhim dasturiy hujjat sifatida e'tirof etildi. Unda belgilangan vazifa va chora-tadbirlarning o'z vaqtida hamda to'liq amalga oshirilishi mamlakatning jadal sur'atlarda rivojlanishi uchun mustahkam zamin yaratdi.

Aynan mazkur besh yillik davr uchun ishlab chiqilgan Harakatlar strategiyasida belgilangan ustuvor vazifalarning to'g'ri tanlangani va izchil amalga oshirilgani natijasida mamlakat taraqqiyotining keyingi bosqichi uchun mo'ljallangan, 2022–2026-yillarni qamrab oluvchi Taraqqiyot strategiyasi qabul qilindi. Har ikkala muhim strategik hujjatda ham milliy iqtisodiyotning barqaror va izchil rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiluvchi davlat-xususiy sheriklik (DXSh) mexanizmlariga alohida e'tibor qaratilgan.

Jumladan, Harakatlar strategiyasida davlat-xususiy sheriklikning zamonaviy shakllarini amaliyotga joriy etish masalasiga alohida urg'u berilib, mamlakatning ijtimoiy-siyosiy va ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotiga oid vazifalarni amalga oshirishda o'zaro manfaatli hamkorlik samaradorligini oshirishga qaratilgan DXSh mexanizmlarini rivojlantirish zarurligi belgilangan. O'z navbatida, Taraqqiyot strategiyasida ham davlat-xususiy sheriklikka bir necha bor murojaat qilinib, xususan, energetika, transport, sog'liqni saqlash, ta'lim, ekologiya, kommunal xizmatlar, suv xo'jaligi va boshqa muhim sohalariga DXSh asosida 14 milliard AQSh dollariga teng investitsiyalarni jalb etish vazifasi ilgari surilgan.

Yuqoridagi jihatlardan ko'rinib turibdiki, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlari orqali mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini jadallashtirishga qaratilgan keng ko'lami chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Bunday sharoitda mamlakat iqtisodiyotida faoliyat yuritayotgan va endigina shakllanib borayotgan DXSh korxonalarining investitsion faoliyatini zamonaviy talablar asosida samarali tashkil etish, mavjud imkoniyatlardan oqilona foydalanish hamda ushbu yo'nalishni izchil rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Shu nuqtayi nazardan, DXSh korxonalarining investitsion faoliyatini takomillashtirish, investitsiya resurslarini samarali jalb etish va ulardan unumli foydalanish mexanizmlarini ishlab chiqish bugungi kunning dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi. Zero, investitsion faollikning oshishi nafaqat alohida DXSh loyihalarining samaradorligini ta'minlaydi, balki yangi ish o'rinlari yaratish, zamonaviy infratuzilmani shakllantirish, innovatsiyalarni joriy etish hamda mamlakat iqtisodiy salohiyatini yanada yuksaltirish uchun muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Mavjud masalalar. Mazkur mulk shaklining o'ziga xos jihati shundaki, u mamlakatda mavjud ijtimoiy-iqtisodiy muammolar ko'lamini qisqartirish bilan bir qatorda, iqtisodiyotning turli tarmoqlari va sohalariga investitsiyalarni jalb etishning samarali mexanizmlaridan biri sifatida ham namoyon bo'ladi. Shu nuqtayi nazardan, "investitsiya jalb etishning samarali vositalaridan biri bo'lgan davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini transport, energetika, yo'l, kommunal xizmatlar, tibbiyot va ta'lim kabi sohalariga keng joriy etish" muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Milliy iqtisodiyot uchun nisbatan yangi va noan'anaviy mulk shakli sifatida DXSh institutining shakllanganiga ko'p vaqt bo'lmagan bo'lsa-da, undan foydalanish orqali qator ijtimoiy-iqtisodiy masalalarni hal etishga qaratilgan muhim vazifalar belgilangan va ularni amalga oshirish jarayoni izchil davom etmoqda. Shu bilan birga, O'zbekistonda DXSh asosida faoliyat yurituvchi xo'jalik subyektlarini shakllantirish va ularning faoliyatini muvofiqlashtirishning ayrim jihatlari xorijiy mamlakatlar tajribasiga nisbatan keyingi bosqichda shakllangan bo'lsa-da, bugungi kunda ushbu yo'nalish izchil rivojlanib borayotganini e'tirof etish lozim.

Mazkur holat mamlakat iqtisodiy taraqqiyotida mavjud rivojlanish imkoniyatlaridan qisqa muddatlarda samarali foydalanishga keng sharoit yaratadi. Buning uchun DXSh sohasida ilmiy tadqiqotlarni chuqurlashtirish, amaldagi qonunchilikni, mahalliy va xorijiy olimlar hamda mutaxassislarining ilmiy qarashlarini tahliliy va qiyosiy jihatdan o'rganish muhim ahamiyatga ega. Tadqiqotlar natijasida ishlab chiqilgan ilmiy xulosalar va amaliy takliflarni milliy iqtisodiyotga samarali tatbiq etish orqali ishlab chiqarish, xizmat ko'rsatish va ishlarni bajarish jarayonlarini jadallashtirish, shu tariqa rivojlanish sur'atlarini yanada oshirish imkoniyati yuzaga keladi.

Bunday yondashuvning samaradorligini xorijiy davlatlarning rivojlanish tajribasi ham tasdiqlaydi. Jumladan, avtomobilsozlik dastlab AQShda keng rivojlangan bo'lsa-da, Yaponiya ushbu sohani keyinchalik o'zlashtirib, qisqa tarixiy davr ichida sifat, qulaylik va narx jihatidan raqobatbardosh avtomobillar ishlab chiqarish darajasiga erishdi hamda jahon avtomobil bozorida munosib o'rin egalladi. Mazkur tajriba shuni ko'rsatadiki, muayyan sohada

rivojlanishning keyingi bosqichda boshlanishi yuqori natijalarga erishish imkoniyatini istisno etmaydi. Aksincha, mavjud tajribalarni chuqur o'rganish, ularni milliy sharoitga moslashtirish va ilmiy asoslangan qiyosiy tahlilni amalga oshirish orqali iqtisodiy rivojlanishni jadallashtirish mumkin. Shu sababli DXSh sohasida ham xorijiy tajribani shunchaki ko'chirish emas, balki uni milliy iqtisodiyotning o'ziga xos xususiyatlari bilan uyg'unlashtirgan holda qo'llash muhimdir. Tadqiqot obyekti ilmiy jihatdan chuqur o'rganish, ilg'or tajribalarni qiyosiy tahlil qilish va aniqlangan ustun jihatlarni amaliyotga tatbiq etish mamlakatda DXSh mexanizmlarining yanada samarali ishlashiga zamin yaratishi mumkin.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Davlat-xususiy sheriklik (DXSh) mexanizmlarining nazariy va amaliy asoslari xorijiy ilmiy adabiyotlarda infratuzilmani moliyalashtirish, davlat xizmatlarini ko'rsatish, xususiy kapitalni jalb etish va risklarni taqsimlash masalalari bilan uzviy bog'liq holda tadqiq etilgan. D. Grimsey va M. K. Lewis DXShni davlatning cheklangan moliyaviy imkoniyatlari sharoitida kapital sig'imi yuqori infratuzilma loyihalarini moliyalashtirish, qurish va ekspluatatsiya qilishga xususiy sektorni jalb etuvchi uzoq muddatli shartnomaviy mexanizm sifatida tahlil qiladilar. Mualliflar bunday loyihalarda "value for money", ya'ni sarflangan mablag' evaziga eng maqbul natijaga erishish mezonini hamda risklarni har ikki tomon nuqtayi nazaridan baholash alohida ahamiyatga ega ekanini ko'rsatadi [1].

G. A. Hodge va C. Greve davlat-xususiy sheriklikning xalqaro tajribasini umumlashtirib, DXSh loyihalarining samaradorligi bo'yicha ilmiy baholar bir xil emasligini ta'kidlaydi. Ularning maqolasida uzoq muddatli infratuzilma shartnomalariga asoslangan sheriklik shakllari hukumatlar orasida keng ommalashgan bo'lsa-da, mavjud empirik natijalar ayrim hollarda qarama-qarshi xulosalarni berishi qayd etilgan [2]. Bu fikr DXShni faqat investitsiyalar hajmi bilan emas, balki loyiha yuzasidan iqtisodiy va ijtimoiy natijadorligi, xizmat sifati, xarajatlar samaradorligi va uzoq muddatli barqarorligi asosida baholash zarurligini ko'rsatadi.

DXSh loyihalarining investitsion jozibadorligi va moliyaviy barqarorligini belgilovchi asosiy omillardan biri risklarning oqilona taqsimlanishidir. Jahon bankining DXSh bo'yicha metodik materiallarida risk "uni eng yaxshi boshqara oladigan tomon" zimmasiga yuklanishi lozimligi asosiy tamoyil sifatida ko'rsatiladi [3]. Bunda riskni xususiy sektorga imkon qadar ko'proq o'tkazish emas, balki uni nazorat qilish, oqibatlarini kamaytirish yoki eng past xarajat bilan qabul qilish imkoniyatiga ega tomonga taqsimlash maqsadga muvofiq. Mazkur yondashuv ushbu maqolada ilgari surilgan investitsion risklarni oldindan baholash va davlat hamda xususiy sherik o'rtasida oqilona taqsimlash zarurati bilan bevosita uyg'unlashadi.

Jahon bankining "Public-Private Partnerships Reference Guide" qo'llanmasida DXShning afzallik va cheklavlari, institutsional-huquqiy asoslari hamda loyiha hayotiy sikli — loyihani aniqlash, baholash, tuzilmashtirish, tanlov o'tkazish va shartnomani boshqarish bosqichlari kompleks jarayon sifatida yoritilgan [4]. Ushbu yondashuv DXSh korxonalarining investitsion faoliyatini faqat moliyalashtirish bosqichi bilan cheklamasdan, loyiha tayyorlashdan tortib monitoring va natijalarni baholashgacha bo'lgan yagona boshqaruv tizimi sifatida ko'rib chiqish lozimligini asoslaydi. Ayniqsa, raqamli monitoring, axborot shaffofligi va loyihalarining hayotiylikni muntazam nazorat qilish investitsiya resurslaridan samarali foydalanishning muhim shartlaridan hisoblanadi.

Shunday qilib, o'rganilgan ilmiy va metodik adabiyotlarda DXShning muvaffaqiyati uchta o'zaro bog'liq omil — xususiy investitsiyalarni samarali jalb etish, risklarni maqbul taqsimlash va loyihalar natijadorligini uzluksiz baholash bilan izohlanadi. Mazkur nazariy qarashlar O'zbekistonda DXSh korxonalarining investitsion faoliyatini jadallashtirishda reinvestitsiyani rag'batlantirish, investorlar uchun qulay shart-sharoit yaratish, risk-menejmentni kuchaytirish, raqamli monitoring va shaffoflikni rivojlantirishga qaratilgan takliflarni ilmiy jihatdan asoslash imkonini beradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Muammoni hal qilish usullari. Aniqlangan muammolarni o'rganish va ularning maqbul yechimlarini ishlab chiqishda, avvalo, qiyoslash usulidan foydalanish maqsadga muvofiqdir. Zero, mavjud holatni to'g'ri baholash, uning ustun va zaif jihatlarni aniqlash hamda rivojlanish imkoniyatlarini belgilash uchun turli tajriba va ko'rsatkichlarni o'zaro taqqoslash muhim ahamiyatga ega.

Maqola doirasida qiyosiy tahlil bilan bir qatorda, tahlil va qisman tadqiq etish usullaridan ham foydalaniladi. Mazkur usullar orqali DXSh korxonalarining faoliyatini shakllantiruvchi omillar, mavjud muammolar va ularning iqtisodiy samaradorlikka ta'siri o'rganilib, tegishli ilmiy xulosalar shakllantiriladi. Natijada aniqlangan muammolarni bartaraf etish va DXSh mexanizmlarining samaradorligini oshirishga qaratilgan amaliy takliflarni ishlab chiqish imkoniyati yaratiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

2026-yilning birinchi choragida DXSh sohasida qayd etilgan moliyaviy ko'rsatkichlar mazkur mexanizmning milliy iqtisodiyotdagi ahamiyati ortib borayotganini yaqqol ko'rsatadi. Xususan, dastlabki uch oy davomida 59 ta yangi DXSh loyihasi bo'yicha 547,2 mln AQSh dollari miqdoridagi bitimlar imzolangan. Loyiha portfelining eng katta moliyaviy qismi energetika va transport sohalariga to'g'ri kelib, mos ravishda 357 mln dollar va 134 mln dollarni tashkil etgan. Bu ikki yo'nalishdagi loyihalar jami yangi bitimlar qiymatining qariyb 90 foizini tashkil etishi DXSh mexanizmining strategik infratuzilmani rivojlantirish va katta hajmdagi xususiy investitsiyalarni jalb qilishdagi salohiyati yuqori ekanini ko'rsatadi.

Shu bilan birga, DXSh investitsiyalarining ijtimoiy yo'nalishi ham saqlanib qolmoqda. 2026-yil I choragida yangi loyihalarining son jihatidan eng katta qismi — 33 ta loyiha ta'lim sohasiga tegishli bo'lib, ularning umumiy qiymati 24,8 mln dollarni tashkil etgan. Bundan tashqari, agrosanoat, sport, madaniyat va tibbiyot sohalarida ham yangi loyihalar bo'yicha bitimlar tuzilgan. Mazkur holat DXSh mexanizmi nafaqat yirik infratuzilmaviy investitsiyalarni, balki inson kapitali va ijtimoiy xizmatlar sifatini oshirishga qaratilgan loyihalarni ham moliyalashtirish imkonini berayotganini anglatadi.

Biroq investitsiyalar hajmining ortishi bilan bir qatorda, ularning amaliy samaradorligini ta'minlash masalasi ham dolzarb bo'lib qolmoqda. Jumladan, 2026-yil I choragida DXSh loyihalarining ijrosi bo'yicha 193 ta loyiha monitoringdan o'tkazilgan, elektron platformadagi tahlil natijasida esa reyestrda kiritilgan 85 ta loyihada xususiy sheriklarning amalda faoliyat yuritmayotgani yoki tugatilgan holatda ekani aniqlangan. Bu ko'rsatkich DXSh loyihalarida faqat investitsiya hajmini oshirish ema

Uchinchidan, mamlakat miqyosida aynan DXSh asosida faoliyat yuritayotgan korxonalar uchun alohida investitsion dasturni ishlab chiqish va qabul qilish zarur. Bunday dasturning joriy etilishi turli tarmoq va sohalarda faoliyat olib borayotgan DXSh korxonalarining investitsion faoliyatini manzilli ravishda monitoring qilish, ularning mavjud muammolarini o'z vaqtida aniqlash hamda zarur hollarda amaliy ko'mak ko'rsatish imkonini beradi. Shuningdek, investitsiya loyihalarini ustuvor yo'nalishlar bo'yicha tartibga solish, mavjud resurslarni samarali taqsimlash va davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash choralari aniq maqsadlarga yo'naltirish imkoniyatlari kengayadi.

To'rtinchidan, DXSh loyihalarini amalga oshirishda investitsion risklarni baholash va boshqarishning samarali mexanizmlarini takomillashtirish lozim. Xususiy investorlar tomonidan kiritilayotgan mablag'larning uzoq muddat davomida samarali ishlatilishini ta'minlash uchun loyihaning moliyaviy, iqtisodiy va tashkiliy jihatlarini oldindan chuqur baholash muhimdir. Risklarni oldindan aniqlash va ularni davlat hamda xususiy sheriklar o'rtasida oqilona taqsimlash investitsiya loyihalarining barqarorligini oshiradi.

Beshinchidan, DXSh korxonalarining investitsion faoliyatiga zamonaviy axborot texnologiyalarini keng joriy etish zarur. Xususan, investitsiya loyihalarini tanlash, monitoring qilish, moliyaviy ko'rsatkichlarni tahlil etish va amalga oshirilayotgan loyihalar natijalarini baholash jarayonlarini raqamlashtirish boshqaruv samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Bu esa qarorlar qabul qilish jarayonida mavjud ma'lumotlardan tezkor va samarali foydalanish imkonini beradi.

Oltinchidan, DXSh loyihalariga xususiy investorlarni jalb etish jarayonida axborot ochiqligi va shaffoflikni yanada kuchaytirish maqsadga muvofiq. Investitsiya loyihalari to'g'risidagi ma'lumotlarning ochiq va tushunarli shaklda taqdim etilishi investorlarning loyihalarga bo'lgan ishonchini oshiradi. Shu bilan birga, loyihalarni tanlash va amalga oshirishda shaffof mexanizmlarning qo'llanilishi raqobat muhitini yaxshilab, samarali investitsiya tashabbuslarining ko'payishiga xizmat qiladi.

Shu nuqtayi nazardan, avval taklif etilgan soliq va bojxona imtiyozlarini takomillashtirish, reinvestitsiyani rag'batlantirish, DXSh korxonalari uchun alohida investitsion dasturlarni shakllantirish hamda investitsiya loyihalarini manzilli monitoring qilish bo'yicha choralar bugungi amaliy ehtiyojlar bilan hamohangdir. Ayniqsa, 2026-yildan DXSh loyihalarining elektron platformasi orqali loyihalarni ishlab chiqishdan tortib monitoring bosqichigacha bo'lgan jarayonlarni yagona raqamli muhitda yuritish yo'lga qo'yilayotgani investitsion faoliyat ustidan nazoratni kuchaytirish va qarorlar qabul qilish sifatini oshirish uchun muhim imkoniyat yaratmoqda. Hozirda qariyb 900 ta amalga oshirilayotgan loyiha bo'yicha hisobotlar ushbu platforma orqali taqdim etilmoqda.

Umuman olganda, 2026-yil holatidagi ko'rsatkichlar O'zbekistonda davlat-xususiy sheriklik mexanizmi bosqichma-bosqich oddiy hamkorlik shaklidan strategik investitsiya va infratuzilmani rivojlantirish vositasiga aylanib borayotganini ko'rsatmoqda. Energetika va transport kabi kapital sig'imi yuqori tarmoqlarga yuzlab million dollarlik investitsiyalarning yo'naltirilishi, ta'lim va boshqa ijtimoiy sohalarda yangi loyihalarining ko'payishi hamda xalqaro investorlar ishtirokining kengayishi DXShning milliy iqtisodiyotdagi rolini yanada kuchaytirayotganidan dalolat beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa o'rnida ta'kidlash joizki, yuqorida ilgari surilgan taklif va tavsiyalar amaliyotga izchil hamda o'z vaqtida joriy etilsa, davlat-xususiy sheriklik asosida faoliyat yuritayotgan korxonalarining investitsion faolligi yanada oshib, mamlakatda mavjud ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni bosqichma-bosqich qisqartirish uchun mustahkam zamin yaratiladi. Bunda asosiy e'tibor investitsiya resurslarini ko'paytirish bilangina cheklanmasdan, ularning iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligini oshirish, xususiy kapitaldan uzoq muddatli rivojlanish omili sifatida foydalanish hamda davlat mablag'lariga tushadigan yuklamani kamaytirishga qaratilishi lozim.

Shunday qilib, DXSh korxonalarining investitsion faoliyatini yanada jadallashtirish uchun moliyaviy rag'batlantirish choralari takomillashtirish, investorlar uchun qulay muhitni mustahkamlash, investitsiya risklarini oqilona taqsimlash, loyihalarni raqamli monitoring qilish va ularning yakuniy iqtisodiy-ijtimoiy natijadorligini baholash mexanizmlarini kuchaytirish maqsadga muvofiqdir. Bunday yondashuv davlat va xususiy sektor manfaatlarini uyg'unlashtirish bilan birga, yangi ish o'rinlari yaratish, ishlab chiqarish va xizmatlar hajmini kengaytirish, infratuzilmani modernizatsiya qilish hamda aholining turmush farovonligini oshirishga xizmat qiladi. Natijada davlat-xususiy sheriklik mamlakatning uzoq muddatli investitsion siyosati va barqaror iqtisodiy taraqqiyotining muhim tayanch mexanizmlaridan biriga aylanishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-son "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi — LexUZ. [LexUZ — PF-4947-son Farmon](#)
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi — LexUZ. [LexUZ — PF-60-son Farmon](#)
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning **Oliy Majlisga Murojaatnomasi**. – 2020-yil 24-yanvar. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining rasmiy veb-sayti. [Prezidentning rasmiy sayti — Murojaatnoma](#)
4. Grimsey D., Lewis M.K. Evaluating the risks of public private partnerships for infrastructure projects // *International Journal of Project Management*. – 2002. – Vol. 20, No. 2. – P. 107–118. – DOI: 10.1016/S0263-7863(00)00040-5. [DOI — Grimsey & Lewis, 2002](#)
5. Hodge G.A., Greve C. Public-Private Partnerships: An International Performance Review // *Public Administration Review*. – 2007. – Vol. 67, No. 3. – P. 545–558. – DOI: 10.1111/j.1540-6210.2007.00736.x. [DOI — Hodge & Greve, 2007](#)
6. Global Infrastructure Hub. *Allocating Risks in Public-Private Partnership Contracts*. – Sydney: Global Infrastructure Hub, 2016. [World Bank PPP Resource Center — Allocating Risks in PPPs](#)
7. World Bank Group. *Public-Private Partnerships: Reference Guide. Version 3*. – Washington, DC: World Bank, 2017. [World Bank — PPP Reference Guide](#)
8. O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi. **2026-yil I choragida davlat-xususiy sheriklik sohasida amalga oshirilgan ishlar**. – 2026. [Iqtisodiyot va moliya vazirligining rasmiy manbasi](#)

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100